

Nr. 57
Din 25 mai 2023

În atenția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE)

Copie: Domnului Igor Grosu,
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova

Domnului Veaceslav Negruța,
Consilier al Președintei Republicii Moldova în domeniul economic

Ref: *Proiectul de Hotărâre privind modificarea Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 446/2021*

Stimate Domn / Doamnă,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și exprimă înaltele sale considerațiuni.

Prin prezenta, venim să salutăm decizia Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) privind [intenția](#) de a alinia actuala *Metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere* (**Metodologie**) în conformitate cu legislația Republicii Moldova și la principiile economiei de piață, prin includerea unuia dintre principalii indicatori macroeconomici – indicele prețurilor de consum.

Dorim să ne exprimăm anumită îngrijorare cu privire la nemijlocită abordare în aplicarea acestui indicator în proiectul de Hotărâre privind modificarea Metodologiei, [publicat](#) pe site-ul Agenției, și *anume*:

Proiectul susmenționat prevede modificarea *marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard (MC)* utilizând indicele prețurilor de consum (IPC). În [nota](#) informativă la proiectul respectiv se indică, că indicele prețurilor de consum pentru anul 2022 a fost de 128,7%, în timp ce în proiectul de Metodologie acest indicator IPC este propus a fi limitat la 110%. Cu toate acestea, nici [Legea](#) 174/2017 "cu privire la energetică", nici [Regulamentul](#) "privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică" nu prevăd adoptarea unor decizii privind controlul inflației și al politicii monetare. Așa împluterniciri nu sunt prevăzute și de [Legea](#) 461/2002 "privind piața produselor petroliere", întrucât ar contrazice, în general, chiar principiilor unei economii de piață.

Plafonarea inflației în revizuirea prețurilor și tarifelor nu a fost niciodată utilizată (și pe bună dreptate) de ANRE în alte sectoare reglementate, iar aplicarea acesteia în raport cu piața produselor petroliere ar putea pune industria într-o poziție discriminatorie.

Dorim să menționăm, că corectarea *Metodologiei de calcul și aplicarea prețurilor la produsele petroliere* este un fapt foarte pozitiv, dar adoptarea în forma în care este propusă nu va reduce riscurile de aprovizionare neîntreruptă cu produse petroliere, iar sectorul va continua să sufere pierderi.

Potrivit [Raportului](#) ANRE "Privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova pentru anul 2022", publicat pe site-ul Parlamentului, cheltuielile la vânzările cu amănuntul de produse petroliere în întreaga industrie pentru anul corespunzător au fost de **2,05 lei** la 1 litru, **totodată**, marja pentru comercializarea angro de produse petroliere a fost [stabilită](#) de ANRE la 1.522,91 lei pe tonă, ce constituie **1,23 lei** la 1 litru. Reglementarea prețului cu ridicata a fost în curând eliminată pe bună dreptate din cauza discrepanței dintre marja comercială stabilită și costul de achiziție a produselor petroliere. **Pe baza datelor oficiale menționate ale Agenției, doar costurile** aferente marjei rafinării, transportului, asigurării, depozitării, păstrării și vânzării cu amănuntul a 1 litru de produse petroliere în anul 2022 **s-au ridicat la cel puțin 3,28 lei/litru, care**, cu o marjă stabilită de **2,62 lei/litru, a adus** companiilor **pierderi** operaționale în valoare de - **0,67 lei** la fiecare **litru comercializat în anul 2022**. Iar Legea 461/2002 "privind piața produselor petroliere" prevede ca marja comercială specifică la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale trebuie să includă toate costurile și profitul. Acest lucru arată că industria, în loc să facă profit, a suferit pierderi enorme.

În scrisoarea noastră anterioară ne-am exprimat îngrijorarea cu privire la faptul, că actuala *Metodologie de calcul și stabilire a prețurilor cu amănuntul pentru produsele petroliere* nu ia în considerare principiile obiectivității, transparenței, echității și rezonabilității, principiile economiei de piață în conformitate cu legislația.

Ținând cont de toate cele expuse, **Va solicităm respectuos** la modificarea Metodologiei să luați în considerare inflația reală din economie anunțată de organele de stat autorizate, precum și în mod deschis și transparent toate componentele MC, care trebuie să fie incluse în conformitate cu Anexa nr.2 la Legea 461/2002, și anume:

- I. cheltuielile de transport și de asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuielile de manipulare și depozitare;
- II. alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, *precum și*
- III. profitul, lei/litru.

Asociația mulțumește anticipat conducerii ANRE că ia în considerare toate circumstanțele, inclusiv realitățile economice actuale, în contextul în care criza energetică de amploare generată de războiul din Ucraina a afectat deopotrivă toți subiecții sistemului energetic și piețele relevante, precum și determină în continuare riscuri iminente în securitatea aprovizionării cu produse petroliere a consumatorilor Republicii Moldova, hotărând astfel necesitatea modificării Metodologiei.

Cu profund respect,
Director executiv
Ana Groza

